

Edman Sails Trimmanvisning till IF-båt

Riggen:

För att dina segel ska fungera optimalt är det viktigt att få rätt grundtrim på masten. Här följer några tips om hur man åstadkommer detta.

1. Ställ in rätt akterlutning på masten. Det har visat sig att IF båtens mast ska vara tämligen upprätt. Många IF seglare har provat att akterstaga masten som man gör på många 7/8 dels riggade båtar (ex. H-båt, Soling, Express) men resultatet har varit dåligt. Om man hänger ett lod i masttoppen skall lodet hänga ca 10-15 cm bakom masten vid bommen.
2. Se till att masten står i lod i sidled.
3. Spänn upp riggen och kontrollera rigggspänningen. Vi använder en rigggspänningsmätare som heter LOOSE typ B och den visar 32 (350 kg) på toppvanten och 19 (130 kg) på undervanten som grundinställning. Kontrollera nu hur masten står genom att flukt upp utefter mastrännan. Helst ska masten ha en svag förkrum på c a 2 cm. Om masten böjer mer beror det troligtvis på attspridarna är för bakåtsvepta. Det kan också bero på att masten står förhårt mot akterkant i mastfoten. Om så är fallet kan man sätta kilar av aluminium under framkant på masten.

Vi ändrar inte speciellt mycket på denna grundinställning av riggen. I lätt vind kombinerat med gammal sjö kan det dock vara bra att släppa ett par varv på alla vant för att få mer förstagsagg. I mycket hård vind kan det vara bra att spänna upp alla vant 1 varv i förhållande till utgångsläget.

Segel:

Lättvind 0-4 m/s: Häckstaget ska vara löst. Flytta upp storskotsvagnen c a 20 cm från mitten och skota relativt löst så att den översta akterlikstellisen i storen pekar bakåt halva tiden. Den andra tellisen från toppen pekar bakåt hela tiden. Bomuthalet släpps in c a 3 cm från sträckt läge. Genuan hissas löst så att rynkorna precis försvinner. Om genuan känns svårstyrd d v s det är svårt att få lätellisarna att ligga snyggt ska man flytta fram skotpunkten eller höja upp focken i halshornet. Om inte det hjälper släpper man ett par varv på rigggspänningen så att förstagsagget ökar. Då blir genuan rundare framtill och mer lättstyrd.

Mellandvind 4-7 m/s: Flytta ned skotvagnen mot mitten och skota hårdare. Översta akterlikstellisen i storen pekar mest framåt men detta beror också lite på hur mycket vågor det är. Ju mer sjö som bromsar båten desto mer twist måste man ha. Genuan skotas också hårdare än i lättvind så att akterliket kommer närmare spridaren, c a 5 cm. Börja jobba med häckstaget så att krängningen inte överstiger 15 grader. Om man upplever höjdproblem så kan man pröva att släppa bomuthalet.

Hårdvind: Det viktigaste i vindar över 8 m/s är att man får genuan att dra effektivt. När man upplever att det är för mycket kraft i seglen och att båten kränger för mycket så får man inte släppa på genuan utan det är storen som ska luftas ur. Var inte rädd för att plana ut storen ordentligt med häckstaget. Skotvagnen ska vara i mitten.

Genuan: Genuan tillverkas i 2 olika utförande: Lätt-medium och medium-hård. Lätt-medium går bäst i registret 0-7 m/s och medium-hård går bäst i registret 4-10 m/s. Båda seglen sys dock i samma duk och har samma skärning vilket innebär att lätt-medium genua klarar 10 m/s utan att man behöver vara orolig för att den ska bli förstörd.

Lycka till med dina segel och ring gärna om du har frågor om dina segel.

Författad av Henrik Edman, Edman Sails.

Texten har återskapats 2026-05-16 av Johan Winberg.